

Дисципліна «Історія світової музики»

III курс, II семестр.

Спеціальність: 6.020204 «Музичне мистецтво»

Спеціалізація: «Оркестрові народні інструменти».

Освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр»

Викладач – доктор мист., проф. **Редя В.Я.**

Питання для самостійного вивчення (4–24 квітня 2020 р.)

**Тема: Індивідуально-стильові процеси в контексті художніх тенденцій часу
(С. Танєєв, А. Лядов)**

С. І. Танєєв (1856–1915)

С. Танєєв – представник московської композиторської школи, учень П. Чайковського. Своєрідність особистості композитора, його видатна роль у розвитку професійної музичної освіти. Музично-історичний контекст творчості, створення власної історико-естетичної концепції. Особливості творчого методу. Жанрова палітра творчості.

Становлення симфонічного стилю. *Четверта симфонія* (1898) – зразок танєєвського «інтелектуального симфонізму».

Риси «інструментальної» логіки у хорових та камерно-вокальних творах. *Кантата «Іоанн Дамаскін»*.

Історичне місце С. Танєєва у російській музичній культурі.

Література

Корабельникова Л. С. И. Танеев // История русской музыки. В 10 т. Т. 9: Конец XIX – начало XX века. Москва : Музыка, 1994. С. 148-214.
<https://www.twirpx.com/file/1193386/>

Корабельникова Л. Творчество С. И. Танеева. Москва: Музыка, 1986.
<https://www.twirpx.com/file/2301959/>

Савенко С. Сергей Иванович Танеев. Москва: Музыка, 1984.
<https://www.twirpx.com/file/1156481/>

Додаткова

Берденникова Е. Хоры С. Танеева на стихи Ф. Тютчева: к проблеме стиливого соответствия // Научный вестник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Київ, 2004. Вип. 42 : Історія музики: нові факти та інтерпретації. С. 144-156.

Редя В. «Орестея» С. И. Танеева в аспекте диалога культур // Научный вестник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Київ, 2002. Вип. 20 : Музичний твір: проблема розуміння. С. 24-38.

Сабанєєв Л. Воспоминания о Танееве. Москва : Классика–XXI, 2003. 204 с.
<https://www.twirpx.com/file/1733051/>

Соломонова О. Музично-поетичні жарти Ехідона Івановича Невиносимова-Ядовитова (до питання про сміхові прояви С. І. Танєєва) // Наукові записки Тернопільського держ. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія Мистецтвознавство. 2001. Вип. 2(7). С. 8-14.

Штейнер О. С. И. Танеев и Серебряный век // Музыкаведение. 2007. № 1. С. 16-24.
<http://cheloveknauka.com/s-i-taneev-i-serebryanyy-vek>

Знання музичного матеріалу: Симфонія № 4, «Іоанн Дамаскін»

Ноти та аудіо(відео)записи:

<https://sites.google.com/site/muzliteratura/v-russkaa-muzyka/10-sergej-ivanovic-taneev-1856---1915>

А. К. Лядов (1855–1914)

А. Лядов – представник петербурзької композиторської школи, учень М. Римського-Корсакова. Композитор «перехідного» типу, який поєднав традиції «кучкізму» та тенденції епохи «історичного перелому». Своєрідність світосприйняття та естетичних ідеалів композитора.

Розвиток традиції російського програмного симфонізму у річищі індивідуального стилю А. Лядова («Баба Яга», «Кікімора», «Чарівне озеро», «Вісім російських народних пісень»). Символістські тенденції у казкових симфонічних мініатюрах 1900-х років. Риси імпресіонізму, вишуканість оркестрового та гармонічного колориту в партитурі «Чарівного озера». Досконалість музичної форми, голосоведіння, фактури. Оркестрове письмо А. Лядова.

Література

Соколова А. А. К. Лядов // История русской музыки. В 10 т. Т. 9: Конец XIX – начало XX века. Москва : Музыка, 1994. С. 275-377. <https://www.twirpx.com/file/1193386/>

Зайцева В. В. Оркестровое письмо А. К. Лядова : автореф. дисс. ... канд. искусствовед. 17.00.02 – Музыкальное искусство. Москва, 2013.

<http://cheloveknauka.com/orkestrovoe-pismo-a-k-lyadova>

Михайлов М. А. К. Лядов. Ленинград : Музыка, 1985. 204 с.

<http://www.intoclassics.net/news/2012-05-04-28184>

Кандинский А. Из истории русского симфонизма конца XIX – начала XX веков // Из истории русской и советской музыки. Вып. I. Москва : Музыка, 1971. С. 3-28.

Додаткова

Редя В. А. К. Лядов: загадка особистості (автопортрет та погляд сучасників) // Теоретичні та практичні питання культурології: зб. наук. статей. Мелітополь, 2007. Вип. XXIV. Част. I. С. 63-70.

Редя В. Сказочные симфонические миниатюры А. Лядова в художественном контексте времени // Київське музикознавство: Культурологія та мистецтвознавство. Київ, 2003. Вип. 11. С. 112-123.

Редя В. «Волшебное озеро» А. Лядова в аспекте интегративных тенденций русского искусства начала XX века // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Київ, 2004. Вип. 33: Музыка у просторі культури. С. 168–180.

P.S. Статті будуть викладені у групі «Історія музики III нар.»

Редя В. Я. Ігровий світ музики Анатолія Лядова // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Київ, 2017. Вип. 120: Історія музики: С. 253-284. file:///C:/Users/Admin/Desktop/Nvmau_2017_120_15.pdf

Знання музичного матеріалу: «Баба Яга», «Кікімора», «Чарівне озеро», «Вісім російських народних пісень».

Ноти та аудіо(відео)записи:

<https://sites.google.com/site/muzliteratura/v-russkaa-muzyka/9-anatolij-konstantinovic-ladov-1855---1914>